

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНИЗАЦИИ УКРАИНСКИХ НАРОДНИХ СОЮЗОВ В СЪЕДИНЕННЫХ ШТАТАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXVII Ч. 63 Джерси Сіті, Н. Дж., субота, 16 березня 1929. VOL XXXVII. No. 63. Jersey City, N. J., Saturday, March 16, 1929. THREE CENTS.

ЯКІ ДІТІ ТАКЕ БУДЕ МАЙБУТНЄ НАШОЇ ІМІГРАЦІЇ І УКРАЇНСЬКОГО Н. СОЮЗА

ПОВІНЬ НА ПОЛУДНІ

ДЕЯКІ МІСТА ВЖЕ ШЛЮКОМ ВІДТЯГНІ ВІД СВІТА І ЗАЛІТІ ВОДАМИ НАЙБІЛЬШЕ ЗАГРОЖУЄ РІКА МІССІСІПІ. ТРОПІ, Алабама, 15. березня. — Містою Едья, яке має 4.000 мешканців, загрожує водами ріки П. Вскла комунікація з містом перервана. Серед околицного населення панує велика паніка, бо води в ріках піднімаються і грозять повими виливами.

Від кількох днів палують дощі в низлі долини ріки Миссісипі. З річкових міст у сьвітх Алабама, Джорджія й Іллінойс доносять, що вода позалидає міста до тої міри, що перервала всякий довіз жидиристі.

ПЕРЕД РІШАЮЧОЮ БИТВОЮ.

КАЄС НАСТУПАЄ НА ТОРЕОН З П'ЯТЬМА АРМІЯМИ. СПЕРШУ ПРИЙДЕТЬСЯ ОДНАЧЕ ЗВЕСТИ БОРОТЬБУ ВІЛЯ МІСТА ДЮРАНГО.

МЕКСИКО СІТІ, 15. березня. — В ріжних місцях приходить до сутички між повстанцями і федеральними військами з обої сторони заваляють, що побіда на зній сторони. Під Тореоном приїде шном ценно до рішучої боротьби. Кажуть, що повстанці є в кращім положенні, бо загнали наші стратегічні пункти.

ГОДІВ МАЛПРЕМ.

НЮ ЙОРК, 15. березня. — Ангелъ Фабіано, який має голярню при 3 Іст 27 вулиці, показував учора кождому посетови портрети, як одержав з Білого Дому, де йому президент Гувєр каже за свій портрет, намальований і пересланий йому Фабіаном.

КУПУЙТЕ БОНДИ.

А НЕ СПЕКУЛЮЙТЕ НА БІРЖІ. ТАК РАДІТЬ МЕЛЛОН. ВАШІНГТОН, 15. березня. — Секретар скарбу Меллон, обговорюючи питання фінансової суттєвості, радить купувати бонди, які тепер можна купити по уміркованій ціні, а які являються здоровим інвестицією. Разом з тим відрізняє між спекуляцією на біржі, бо там ціни пішли вже зависоко вгору і треба надіятися великого спадку.

РЕКОРДОВИЙ ДЕНЬ.

НЮ ЙОРК, 15. березня. — Суада Івола подан, що на протязі ауродного дня розглянемо в суді 472 стучай шарушення комунікаційних принципів. 31 осіб покрано вазиницю від 1 до 10 днів. Грошеві кари винисали \$1.689. З обжалованих узнамо 400 осіб вининими.

ГУВЕР КОМФЕРУС З ГІЗМОМ.

ХОЧЕ ДОСТАВИТИ ЙОГО НА ЧОЛІ КОМІСІ, ЯКА МАЄ ВИРОБИТИ ПЛАН ФОРСУВАННЯ ВИКОНУВАННЯ ЗАКОНІВ.

ВАШІНГТОН, 15. березня. — Президент Гувєр має дошчу розмову з бущим сенатором стейт Гюзом. Гюз іменований членом Міжнародного Суду в Газі і розмова відносилася головндо до справи приналежності Америки до цього суду. Та попри те Гувєр засагав від Гюза пораду у справі формування прагнубі і завдання тій реформі, як треба перекласти, щоб змусити населення до точного приноворювання до обовязкувх законів. Президент хотів би мати Гюза головною комісією, яка мала би виробити відповідані проекти, одначе Гюз відмовився від того і зажадав браку часу.

ПРОПАВ У СІГОВИЦІ.

ГОРДОН, Небраска, 15. березня. — 200 Індіан шукав за шестидітним Виллі Рівесом, що пропав серед сіггових, шунаючи за загубленими рудами.

ОДІЖ З АСБЕСТУ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 15. березня. — Професор Павло Карл подає, що в європом часі будуть люди носити одязу з асбесту. Особливо жінки на тій користуватимуться, бо сукуні з асбесту будуть так гарні як і шовкові, а зате триваліші та практичніші, бо їх буде можна прати.

ЕСКОБАР ПРОТИ УРЯДУ.

ТОРЕОН, Мексика, 15. березня. — Повстанчий генерал Ескораб виготовив на привидній площі до зібраного народу промову, в якій виклав принципи, за котрі боряться повстанці. Увага його і Каяса назвали він корупційним і злодійським.

ЗНОВУ СПІР ІЗЗА ГРАНИЦІ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 15. березня. — На границі між Бразилією і Парагваєм прийшло до сутички між поранічною стороною. Хождо тут о маленький острів, якого насильстві, оспорення. Домогатися його Бразилія і Парагвай. Бразилійські війська припинили з острова парагвайську сторону.

ГЕРОЙ ЧИ ЗЛОДІЙ?

БЕРА КРУЗ, Мексика, 15. березня. — Слава довго не триває. Чи планав на собі полковник Хосе Сервантес, котрий не давно тому розби повстанського лідера, генерала Агілєра. Сервантес арештовано і піддано під суд, бо кажуть, що він заграв для себе більшу частину грошей, які загравав від Агілєра.

КОЛИ ДОРОЖИТЕ СВОЇМИ ДІТЬМИ, НАШИМ МАЙБУТНІМ І НАШОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ, ТАК ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ ДО СОЮЗА.

ЖУРНАЛІСТИКА НЕ ТАКА ЛЕГКА СПРАВА.

Бущому президентови Куліджови запропонували писати артикули і згодилися платити \$4 за кождє написане слово. Добрий «джаб». Та Кулідж, написавши кілька артикулів, заявив, що такі огляди стають за нимши заняттям. Стане мабуть директором якоїсь банкової або промислової фірми.

ЛОНДОНСЬКИЙ ЧУДАК.

У Лондоні номер 70-літній диводил Альберт Фокнер. Жидучи в центрі міста, він приїздив за останніх 10 літ лише одного гостя, з якого розмовляв лише через двері. Від пати літ не виходив ні разу з кімнати. Іку підставили йому під двері. Він мав у банку гроші, якіми, завідував. Яког отар, виплачуючи, що треба за нього.

ЕКСЦЕНТРИЧНИЙ ЗЛОЧИНЕЦЬ.

Суд у Ліверпулі засудив студента Діксонфа Кларка на смерть за те, що він убив свого хазяйку Фонтен. Тепер Кларк передав прохання міністрови внутрішніх справ, щоб йому дозволили взяти шлюб з донькою вбитої. Шлюб, до якої зацікавилися репортери, відмовився сказати संबуду у цій справі. Коли вона згодилася на цей шлюб, тоді її дадуть на ексцентричний оглядини, чи вона не є під гіпотетичним впливом Кларка.

СЕЛЯНСЬКА ДОЛЯ.

(Довис до червонощого «Чау» з села Бучі, Бесарабія). Тяжкі часи настали — часи селянської лихоліття! Не виродило! Нема що їсти, в що одягатися і найголовніше — чим хату погріти! Дуже важко в степовій посухи без топлівця! За всім чим нещастям тягнуться невідкидно ріжні хвороби і пошести. На днях на хуторах «Байдат» померла від чахотки молоденька жінчина С. Б. а тиждець раніше і її дитина. Ще нема двох літ і її дитиною квітково павла на своїм веселлі і в такім короткім часі селянської злиди зломилася молодє життя! Пізною осінню на хуторіх «Буга» померла також молодешка 18-літня жінчина, яка жила в селі Олександрівці. Оксана з Юрківки Іпасков. Причиною парня на груди, — не дуга за небадана через занахорів і баські діки, так що при кімні одні лікарі, які операції не могли. От до чого доводять власть тім. На цьомуж хуторі, місцеві два, які померли з вілєиска молодий господар, а тепер також лежить зломаний грудною хоробобо! Крім цього бодало хоругу на грипу, головно діти в шкільному віці. Нипити, бідє, що й не перелічити, а поміч з нівідки, хрим сьхедих обіцяють.

ГОРЕ СЕЛЯНИНА НА БУКОВИНІ.

Селянин Петрь Берник з Бергомету не поспівав своєї дитини до школи тому, що буда хора. Але він лікарського свідчення не приніс і тому наложили на нього грошеву кару, котрої бідний чоловік заплатити не міг. Фінансний агент прийшов фантувати, записав собі кілька річей, але не взяв їх з собою, а змінив у Берника. За кілька днів чоловік пригнучився недолі і він продав один із своїх безцє предметів. За сего безцє, рємонно заарештували і довог переміжи у сьвітлий вилучили. Бєсєні засудили на два місяці арешту. Жінка і діти у нужді пісали дома. Коли Берник відіслав до хору, вертає під ноги до дому. Близько Жидови надхав тигровий поїзд. Йому вже досить було криля терпіти. Не думуючи багато, кинувся під колеса поїзда. Але не наїхав такої легкої смерті, якій бажав. Поїзд вїрився йому ногу і кімде його вїрив у рік. Чи кричав, чи ні, єного не знається. Ніхто його не бачив. Крєп з нього сьотє. Найдене його замерзлого серед закривавленого снгу.

РОЗШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОГРАМИ НА РАДІО.

В найближчєм неаїдо, від 17. маїра, околиці Ню Йорку єсудити стейти будуть моган знова почути українське слово й українську пісню на радіо аїстації WAAТ в Джерсі Сіті, Н. Дж. Тим разом программа має бути вже розширена і третємє пів години. Як попереднього разу, так і тепер, має розпочатися о годині 2.30 по-полудні, а відбудеться вона заходами Сьчового Базару «Сурма» і деяких українських товариств з Ню Йорку, Українського Базару, П. Височанського, 47 Бікон Ст., з Ньюарку, Н. Дж., і В. Микитинга, 192 Моїро Ст., з Пасейка, Н. Дж.

В НОЧІ НА ВУЛ. ВІСІПАНСЬКОГО.

«Газета «Горна» з 16-го лютого н. р. пише: «Львів 14-го лютого. Вчора вчашим ранком мешканці вул. Вісипяньско-го, вийшовши зі своїх домів, з правилим здивуванням замітили, що протигом ночі на вулицю перемалювали вул. Вісипяньско-го на Олєга Бєсарабово! А саме, замість ориєнтаційної таблиці з написом «вул. Станіслава Вісипяньско-го» — вписав напис «Малювальний сьиний черешкам на жовтому картоні: Вулиця Олєга Бєсарабово! Як відомо, Олєга Бєсарабов, один з найбільших шпигунів, мешкав при вул. Вісипяньско-го а передчування були роковини її смерті. Цим способом «шпигунство» шпигунства хотіли виванувати її примети. Повідомлена поліція зняла негайно цей папір!»

МІСТ МІЖ ФРАНЦІЄЮ І АНГЛІЄЮ.

Американський інженир Т. Бутандид виробив проект будови моста між Францією та Англією. На його думку треба будувати на Англіському каналі два острови, що можуть бути гарними курортними місцями та літніснями. А ті острови можна заучити мостами між собою та між Англією і Францією. Вєт витрати на цю будову мають вивинити 410 мільонів долєрїя, які Бутандид вважає можливим зібрати в значній мірі в Америці.

ВІЗЛІВІВІЯ БУЗЬКО.

У віртембергському містечку Кадєнталя трапилася цимі днями така пригода молодий, що брав шаюб: Саме в тій самій хвилині, такі в церкві, віддавав її бузько. «Малюючи, в сьвящені був би за одним заходом побузів і хрестин...»

ФІНЛЯНДСЬКИЙ РЕДАКТОР ДІСТАВ 6 МІСЯЦІВ.

Арво Ваара, редактор фінляндського альпосу «Ванаяу» у Сабораї, Онт., дістав 18 лютого шість місяців тюрїа за надрукування бущинюї статті в своїм часисієї. Крім цього має заплатити тюрїу долєрїа кару, а який не заплатив, то має відсидіти дальших два роки. Лапа прїєханий приїздад редактора вининим по трох годинах парали і тоді судуя Райт оголосив засуд. Ваара помістив в своїм часисієї дві статті 8 грудня з яких недуги короля Юрї і в них вказав на ріжницю між вилудками, які має король, а які має робітник.

ПОСОЛ ЛУЧКОВИЧІ ЗА ТЕХНІЧНИМ ОБРАЗОВАННЯМ.

В дебати над поправкою закону про технічне образование, які відбудуться в палаті пєлів в Оттаві 15. лютого, взив уваги посол Лучкович з Бергену. Поправка закона є в тім, щобі пєлі 31. березня 1934 р. правительство не давало більше допомоги прованціям на технічне образование. Посол Лучкович еказав, що се будає ганьба, аби після роботи, яку зробила в 1910-р. комісія для технічного образования, правительство сплюнуло свою допомогу на технічні школи. Коли правительство пропонує зробити се з огляду на економію, то се найбратшівний рік економії. «Як можемо видавати околє 20 мільїонів на рік на військову цілі, то не бави причини, чому не могли ми видати для аби трої мільїон долєрїа річно на технічне образование», сказав п. Лучкович. На аргумент посла Лучковича покликаний посол консервативний прованції Бєтєт, беручи слово в дискусії над тою справою.

ВЕСНЯНА „ЧИСТКА“ В СССР

ПОЧАЛАСЯ ЧЕРГОВА „ЧИСТКА“ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ, СОЮЗА КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ, ДЕРЖАВНИХ АПАРАТІВ, ПОМЕШКАНЬ ВІД „БУРЖУАЗІЇ“ І Т. Д.

МОСКВА (СССР), 15. березня. — В радийській Росії почалася весняна „чистка“, але не так, як в інших державах, бо в Росії не дуже турбуються чистою помешкань, говорячи, що „невеличка нечистота не робить шкоди здоров'ю“. Впершу чергу розпочато виїщення Комунистичної Партії від небажаних членів. Для цього користуються найшошою нагодою, як порушенням партійної дисципліни та ідеології, коли хочуть кого викинути з партії.

Далі їде „виїщення“ Союзу Комунистичної Молоді, також „за ріжні провини“ супроти ідеології та дисципліни Комсомолу. Заповідається на широкє скало „виїщення“ державних апаратів від небажаних елементів, яких провини проти комунистичної партії шукають до третього покоління їх батьків та родів. Нарешті почалося „виїщення“ з помешкань „нетрудового елементу“, або „буржуазії“, хоч вона тепер умирає з голоду.

Генеральне „виїщення“ в СССР захопило навіть циганські хори, а також язичників, які більшовики стараються звільнити від несприятливих політичних вазин. „Чистка“ вазичів не торкається троцькістів.

ЗАВЯТІ ДЕБАТИ.

ВИКЛИКАЛО ІХ РЕЛІГІЙНЕ ПИТАННЯ У ФРАНЦУСЬКІЙ ПАЛАТІ ПОСЛІВ.

ПАРИЖ (Франція), 15. березня. — Прем'єр Пуанкарє добієс того, що в палаті послів знову розпочалися дебати над приверненням католицьким релігійним установам тої частини прав, які були їм одібрані в 1901 році, коли у Франції було заборонено існування певних католицьких монастирів та ріжних чернечих орденів. Запрокнотир правительство Пуанкарє викликав у палаті надзвичайно гарячі дебати.

Посол Альберт заявив, що сподїє, який панував по цьому питанню на протязі п'ятидесяти років, тепер нарушенний законопроект Пуанкарє. 31 сторони протиників і прихильників законопроекту виступили найліпші промовці. Підчас дебати панував у палаті послів страшний галас.

ГОТУЮТЬСЯ ДО БОЮ.

170-ТИСЯЧНА КИТАЙСЬКА АРМІЯ ГОТУЄТЬСЯ ДО БРАТОВИВЧОГО БОЮ.

ПЕКІН (Китай), 15. березня. — Ганківський генерал Гу-Тзун-Ту, якого центральний уряд звільнив з посади за участь у змові проти уряду, відмовився виконати наказ і почав готуватися до війни. Він тепер зобов'язався біля 90 тисяч військ. Таксамо є центральний уряд стягнув проти нього такуж сильну армію.

Але ніхто не знає, чи діїде між ними арміями до справжнього бою, бо поведінка генералів, як льовляється яких правительство розрокує, досить загадочна.

ЗМОВА ПРОТИ КЕМАЛЯ.

ДВОХ ВІРМЕНІВ, ОДИН ТУРКІ І ОДНА ТУРКІНКА АРЕШТОВАНО.

ЦАРГОРОД (Туреччина), 15. березня. — Турецька поліція викрива новий заговір на життя президента Туреччини Кемаля Паші. Покищо арештовано четверо заговірників, що перебували в Туреччині. Лідер змови, Турок Форд, втік до Австрії. Другого конспіратора, Турка Османа, арештувала румунська поліція, коли він утік туди з Туреччини. Тепер його Румунія віддала до рук турецької поліції.

СТРАШНА ХВИЛЯ САМОГУБСТВ.

МИНУЛОГО РОКУ 2.800 ДУШ РОБИЛИ У ВІДНІ СПРОБИ ПОПОВНЕННЯ САМОГУБСТВА. ТЕПЕР В ОДИН ДЕНЬ 12 ДУШ ЗРОБИЛО ЗАМАХ НА СВОЄ ЖИТТЯ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 15. березня. — В один день, 13 березня, у Відні покінчили життя самогубством 12 душ. 16 інших були врятовані від смерті. Серед самогубств є люди ріжного віку, починаючи від 14 літ і до 72.

МІЛІОНОВА ЗДОБИЧ У НАРКОТИКАХ.

АТЕНІ (Греція), 15. березня. — Грецький горпедовєць захопив на Серезькому морі єгипетський пароплав, що вїз ріжні наркотичні засоби на суму одні мільїон долєрїа. Горпедовєць переселив пароплав кілька годин, поки обстрілом з гармат не примусив його спинитися.

Цей корабель вїз наркотики до Греції, звідки їх мали розвезти для продажу на Балканських півострові.

ВИБУХ ДИНАМІТНОЇ ФАБРИКИ.

ПАРИЖ (Франція), 15. березня. — З невідомої причини стався вибух у фабриці динаміту в Сен Марто Кро. Підчас вибуху загинуло багато робітників.

ЗАГИБІЛІ ПАРОПЛАВА.

ШАНГАЙ (Китай), 15. березня. — Німецький пароплав „Гесен“ налетів на підводну скелю і розбився. Після довгої й важкої боротьби з бурним морем врятовано 49 душ загоди, голодних і змучених від довгого перебування на замкненому водою кораблі.

